

DÉLMAGYARORSZÁG

76. évfolyam, 186. szám
1986. augusztus 8., péntek

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Ösztönző intézkedések

Az állattenyésztés fejlesztéséről

Tegnap délután a megyei tanács nagytermében gyűltek össze a terület mezőgazdasági nagyüzemeinek vezető szakemberei. A július 30-án, a MEM-ben meghirdetett, állattenyésztést ösztönző intézkedésekről kaptak magyarázatokkal, elemzésekkel kiegészített tájékoztatást. Az ügy fontosságát az is jelzi, hogy az MSZMP KB és a MEM képviselői is részt vettek a tanácskozáson.

A tanácskozás jó alkalmat nyújtott arra, hogy Kiss Lajos, a megyei tanács mezőgazdasági és élelmiszerügyi osztályának vezetője ismeresse a magyar mezőgazdaság és szűkebb környezetének első félévi termelési eredményeit. Az elmúlt évek megtorpanása után az állattenyésztésben is történt elmozdulás. Megyénkben az idén a kistermelőkhez kihegyezett vemhes kocák és terheskanok száma a tavalyinak háromszorosa.

A múlt évi vemhesüző-kihelyezés is sikeres volt, ez közel kétezer darabot jelent. Az abraktakarmány-előállítás folyamatos volt és a beltartalmi érték is javult. A kistermelői sertések 9 százaléknál kértek vágás utáni minősítést, sajnos ennek is csak 40 százaléka esett az első-második-harmadik magasabb áru minőség osztály egyikébe. Ez egyaránt elárul fajta- és takarmányozási hiányosságokat. Összességében megállapítható, hogy az első félévben az anyajuh kivételével minden tenyésztett állatfaj száma nőtt a december 31-i állapothoz képest. Ez azonban helyenként kevesebbet jelent, mint a tavalyi év hasonló időszakában mért állatszám.

Az állattenyésztési ágazatok jövő évi és a VII. ötéves tervidőszakai előirányzatainak megvalósításához nyújt segítséget a kormány által 1987. január elsejével életbe léptetett központi ár- és pénzügyi szabályozórendszer. A feltételeket menet közben még pontosítják, de ami már eldőlt, azt célszerű volt mielőbb nyilvánosságra hozni, hogy az üzemeket a kívánt irányba ösztönzzék gazdasági döntéseikben. A változtatások zöme a jobb minőségű áruk termelésére serkent. Ez a külső segítség azonban csak akkor éri el célját, ha a termelők is mozgósítják további tartalékaikat a fajtakiválasztás, a takarmánygazdálkodás, a tartástechnológia és a munkaszervezés területén.

A vágósertések felvásárlási árváltozásából döntően a nagyüzemi osztályos hasított, valamint a száron után minősített első három osztályú kistermelői sertések részesülnek. Így a nagyüzemek által átadott I. osztályú sertések élősúlyra vetített ára 2,50-nel, a II-IV. osztályúaké 1,90-nel nő. A vágás után minősített I. osztályú kistermelői sertések után 3,70-nel, a II. osztályúak után 1 forint 80 fillérrel, a III. osztályúak után 60 fillérrel emelkedik a minőségi felár. A kisüzemek a

fehér hússertéseknél — az 1 forint 20 fillér minőségi felár alapárasítása mellett — 70 fillér alapáremelésben részesülnek. Az 1986-os árualap megteremtése érdekében az idei év hátralevő időszakára az átvételi súlyhatárokat ideiglenesen 5 kilogrammral emelik fel.

A jobb fajtaszerkezet, illetve a betegségtől mentes állomány kialakítása érdekében szeptemberben külön ösztönzőket hirdetnek meg. A vágómarha felvásárlási árát három fajtacsoport szerint különböztetjük meg. A kifejezetten húshasznúknál az emelés átlagosan 3,60, amely a teheneknél alkalmazott 1,80-at és a hímivarúknál fizetett 5,10-et egyaránt magába foglalja. A tejei fajtak különféle húshasznú keresztezései után 2 forintos áremelést érvényesítenek itt az előzőek szerint két véglet a 70 fillér és a 2 forint 80 fillér. Természetesen a minőségi osztályba sorolás tovább differenciál. A kialakult kereslettel összhangban a húshasznú bikák első átvételi súlyhatára 50 kilogrammral növekszik.

A tejtermelés jövedelmezőségének reálértékét úgy kívánják megtartani, hogy a tejért 30 fillérrel többet fizetnek literenként. A fehérje és zsírtartalom szerinti minőségi átvétel feltételeit a tervidőszak második felére teremtik meg.

Tekintve, hogy a vágócsirke felvásárlási ára a szába-árformába tartozik, itt az 1,50-es emelés a védőárát érinti.

A juhtenyésztés gazdaságosabbá tételére hozott ez évi intézkedéseken túl jövőre átlagosan 17 forinttal emelik a gyapjú átvételi árát. A keveréktakarmány-gyártás és -forgalmazás jövedelmezősége érdekében a vállalatok az árreket és a keverési díjakat egyaránt növelhetik. Emellett az import takarmánykiegészítők költsége 10 százalékkal nő, így a keveréktakarmányok a választéktól függően 2-3 százalékkal drágulnak.

Az elmúlt években a jövedelempozíció romlása miatt csökkent a beruházásokban és fejlesztésekben való érdekeltség. A változtatások lényege, hogy a hatékony munka feltételeit szolgáló technológiai rekonstrukciókat kedvezőbb keretek között végezhessek el a nagyüzemek. A berendezések cseréjéhez a tejtermelő tehenészet, a sertés-, a juh- és a baromfitenyésztésben 50 százalékos állami támogatás adható. Az építési be-

ruházások támogatása úgy módosul, hogy a sertés- és baromfiágazat új létesítményeihez is igénybe lehet venni.

A kedvezőtlen munkakörülmények ellensúlyozására és a sok elfoglaltságot jelentő munkaidő-beosztás miatt a szarvasmarha-, sertés- és juhágazatban munkahelyi pótlékot vezetnek be. E pótlék részben mentesül a keresetszabályozó adó alól.

A mezőgazdasági kistermelés növelése érdekében a kistermelők az eddigi 150 ezer forinttal szemben évi 300 ezer forint árbevétel határáig mentesülnek a külön jövedelemadó fizetése alól. A juhtartást a sertéstartáshoz hasonlóan adókedvezmény illeti meg. A korábbi termeléspolitikai kedvezmények továbbra is fennmaradnak.

A bejelentett költségnövekedést leszámítva, ezzel az intézkedéssorozattal az ágazat gazdálkodási pozíciója 3,5 milliárd forinttal javul. Az ideji hasonló mértékű változtatásokkal együtt megvan a remény, hogy megfelelő alap teremődik a szakmai intézkedések alátámasztására, termelési érdekelttség javítására.

T. Sz. I.

Ülést tartott az Országgyűlés honvédelmi bizottsága

Az Országgyűlés honvédelmi bizottsága — Gyuricza László elnökletével — csütörtökön a Magyar Néphadsereg egyik dunántúli kiképző bázisán tartott kihegyezett ülést.

A képviselőket Nári István altábornagy, honvédelmi miniszterhelyettes fogadta majd Török Mihály altábornagy, a honvédelmi bizottság titkára tartott tájékoztatót a katonák tevékenységéről. A honvédelmi bizottság tagjai megtekintették egy gépesített lövész alegység harcászati gyakorlatát, illetve a hegyi kiképzés technikai-anyagi feltételeit. Erdős-hegyes terepen rendezett harcászati bemutatóval fejeződött be az egész napos program. (MTI)

Török a dohányt

Megkezdődött a dohánytörés szezonja az ország egyik legnagyobb dohánytermesztő körzetében: Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár megyékben. Kilenc és fél ezer hektárnyi területen szedik a növény leveleit, amelyek a száron alulról felfelé fokozatosan érik, október végéig.

Biotechnikai fejlesztések

Laboratórium épül Szegeden

Olvasóink tudják-e, milyen munkaiányos folyamat a pezsgő érlelése? Én bizony nem tudom. Maroy Pétertől, a Szegeden működő, két éve alapított Biotechnika Részvénytársaság tudományos igazgatóhelyettesétől hallottam, hogy hetente kétszer egy-egy negyedfordulattal kell elmozdítani minden palackot. Mi köze a pezsgőgyártásnak a biotechnikához? Tavaly tavaszig — legálabbis Magyarországon — a semminél valamivel több. Am akkor olvasták a Natura című tudományos folyóiratban, hogy Franciaországban új eljárást dolgoztak ki a pezsgő gyorsabb érlelésére. „Ha ők megcsinálták, nekünk is sikerülhet” — gondolkodtak a szegediek, s egyikük, Polyák Béla, két hét múltán megtalálta a megoldást. Az ötletre felhasználót Hosszúhegyen, az állami gazdaságnál találták. Baja határában folytatódna hát hamarosan a próbálko-

zások, amelyek általánosan így fogalmazhatók: a tudományos eredményeket mielőbb átültetni a gyakorlatba, hasznosítani az iparban, a mezőgazdaságban. Szegeden a fogalom — biotechnika — nem ismeretlen. Biogáztelepről, a növényvédő szereket feleslegessé tevő rovarölő fonalférgekről a hazai lapokban is találhattak cikkeket az érdeklődők. Az Állami Fejlesztési Bank, az Innofinance Bank és az MTA Szegedi Biológiai Központja által létrehozott részvénytársaság tevékenységéről is. Maroy Pétertől most a legfrissebb fejleményekről tudakozódunk. (Emlékeztetőül: a részvénytársaság arra hivatott, hogy az SZBK és a többi hazai kutatóintézet szellemi bázisára alapozva az ipar és a mezőgazdaság fogadókapacitásának szintjére „hozza” a tudományos eredményeket; felhasználót, gyártót találjon, miközben

maga a füzemi kísérletek technológiájával is részt vesz az üzletben.) Nos, az alapításkor az SZBK-ban már készen volt a hig trágából metánt felszabadító technológia „modellje” — ehhez találtak rá a Keviep biogáz-reaktorára. A berendezés szállításra vár, Ásotthalmon a Szegedi Állami Gazdaságban próbálják majd ki üzemi körülmények között. Hasonló módszer kínálkozik a tejipar egyik gondjának megoldására. A Csongrád megyei vállalatnál naponta 60 ezer liternyi, eddig csak állati takarmányozásra alkalmas, s ráadásul környezetszennyező, anyagokat tartalmazó melléktermék keletkezik — a biotechnikai módszerekkel felszabadítható hidrogén hasznossá tethető az eddig a csatornába öntött folyadékot. A hidrogén ugyanis veszélytelenül összekeverhető a földgázzal — s így nem csak a bírság, hanem a fűtőanyag egy része is megtakarítható.

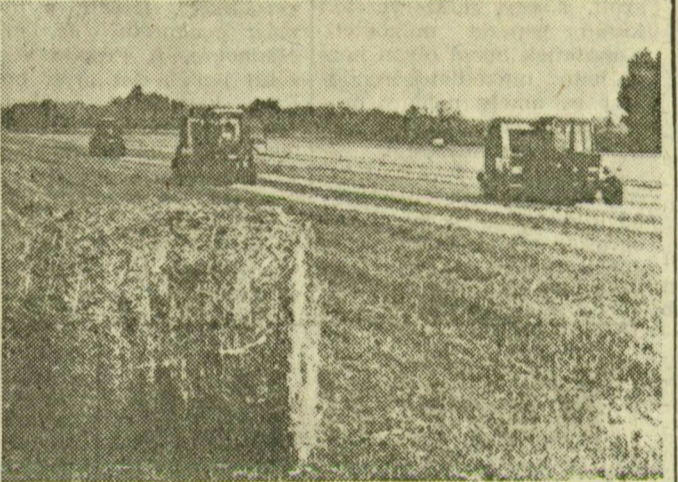
Apropó, megtakarítás. A részvénytársaság már olyan kémiai reagensek előállítására is vállalkozik, amiket a molekuláris biológiával foglalkozók eddig csak importból szerezhettek be. Az SZBK munkatársai külföldön megtanulták a technológiát, hát miért ne állíthatnák elő e nélkülözhetetlen enzimesomagokat itthon is — ráadásul a világpiaci árnál olcsóbban, és forintért bocsátva kutatótársaik rendelkezésére?

Társultak egy svéd biotechnológiai céggel, olyan mesterséges fehérje előállítására, mely fontos vérgyógyászati alapanyag. A fejlesztési periódus bezárultával a magyar gyógyszeripar idehaza gyártaná és külföldön is értékesíthetné a gyógyszeripari alapanyagot.

S hogy mindehhez jobb körülmények is legyenek, ne az SZBK-tól bérelt laboratóriumokat kelljen igénybe venni, a Biotechnika Részvénytársaság — egyébként szellemi bázisához „összekötő folyosónyi” — karnyújtásra, azaz, az SZBK területén — új fejlesztőlaboratórium építését határozta el. Az állami támogatással is segített, együttesen 193 millió forintos beruházásnak már látható jelei vannak: a Délép megkezdte az alapozást a Déltervnel készült tervek alapján. A háromszintes, kétezer négyzetméter alapterületű laboratórium alkalmas lesz arra, hogy a kutatóintézetek eredményeit füzemi módszerekkel kipróbálják, és kidolgozzák azokat a dokumentációkat, amelyek alapján az ipar és mezőgazdaság termelésbe állíthatja a biológiai kutatások legfrissebb eredményeit. A kutató-fejlesztő szakemberek 25-30-tagú gárdája és az őket segítő technikai személyzet 1988 végére várja az új laboratórium elkészültét.

Pálfi Katalin

Zákányszéki augusztus

Lázár Mihály felvételei

A Zákányszéki Egyetértés Szakszövetkezetben az aratás után is akad tennivaló a közönsben és a tagi gazdaságokban egyaránt. A száz hektáros lucernatáblán a harmadik kaszálás termését gyűjtik és gombolyítják a hengerbálázók. Jó idők jártak erre a növényre, így ezt az adagot már félre tudják tenni az állatok téli takarmányozására. A saját felvásárló telepükön most van az igazi szecson. Legtöbben öszibarackot hoztak, de akad burgonya, paradicsom és paprika is bőven. A friss árut innen közvetlenül szállítják a boltokba és a feldolgozó üzemekbe. Átlagosan napi 200 ezer forintos forgalmat bonyolítanak, de nincs hosszú sorban állás. Szervezetten, egyszerre több mérlegen is megy az átvétel